

Lettre-arc+kép

Háromból három Fiatal Európai Alkotók – Kortárs Művészeti Utazó Biennálé

A művészek határokon átvélő mozgása napjainkban már szinte kötelező, főként mióta az utóbbi évtizedekben számuk és magának a művészetnek a gazdaságban betöltött szerepe is exponenciálisan megnőtt. A nemzetközi szinten való megjelenés már-már előírás, egyrészt az anyagi boldogulás, másrészt a renomé feltétele. Tengernyi kezdeményezés tartja mindezt szem előtt, köztük a 2000 óta működő *Jeune Création Européenne – Biennale Itinerante d'Art Contemporain* (Fiatal Európai Alkotók – Kortárs Művészeti Utazó Biennálé), melyet a Párizs művészetet pártoló külvárosaként ismert Montrouge önkormányzata indított útjára, s kezdete óta több száz művész munkájába adott bepillantást Európa-szerte.

A két évente újrainduló programsorozaton Magyarország idén harmadszor szerepel teljes jogú partnerként, és öröm megemlíteni, hogy a majd félszáz művész alkotásait bemutató biennálén mind a három alkalommal magyar alkotás nyerte el a program egyik fődíját: 2009-ben Hübler János Mihály – Rácz Márta – Szentirmai Tamás – Vági János: *Növekedési struktúrák – Az anyag metamorfózisai*, míg 2011-ben Dezső Tamás: *Itt Bárhol* című fotósorozata kapott díjazást. Az új évadban három alkotó, köztük Kristóf Krisztián *Roadmovie* című filmjét jutalmazták, s mindez az anyagi díjazás mellett az Art Brussels alatt történő kiállítási lehetőséggel járt.

A minden évben kicsit változó, jelenleg nyolc ország részvételével megvalósuló projekt célja, hogy összegyűjtse több tucat, Európában élő képzőművész alkotásait. Jellege szerint egyrészt egy fontos, komparatív nemzetközi seregszemle, másrészt fizikai körútjával, végigutazva Európát, felettébb nagy láthatóságot jelent a résztvevő fiatal művészeknek. A mostani kiadásban minden ország hat művész (vagy művészcsoport) munkájával képviselteti magát, köztük a festményektől a grafikáig, a fotográfiákon át a videóinstallációkig számos stílus és mondanivaló találkozik egymással. Az utazó tárlat, mely a partner-városok mindegyikében bemutatásra kerül, kaleidoszkópszerűen izgalmas és tanulságos képet nyújt a fiatal kortárs európai szinterről.

A biennálé közös, angol nyelvű kiadványa minden évben más alakot ölt, keresi a legmegfelelőbb formát a fiatal művészek – rövid terjedele mellett is – legcélravezetőbb bemutatására. Míg négy éve egy közepes méretű, négyzetes katalógus, az előző biennáléra pedig egy interaktív cd készült, addig az új kiadásban visszatértek a hagyományosabb, nagyobb formátumú katalógushoz. Ebben rövid leírások találhatóak és a művészek elérhetőségei, vagyis hasznos kézikönyv több tucat pályája kezdetén álló fiatal megismeréséhez.

A magyar részvételt elsőként franciaországi kapcsolataim és Pécs kulturális fővárossá válása tette lehetővé. A 35 év alatti magyar szcéna hiánypótló csoportos bemutatása és egy tematikus vezérvonal kialakítása végett 2009-ben és 2011-ben Fiatal Kortárs Állásfoglalások címet viselő (www.fika.hu) válogató kiállítást hoztunk létre, és ezen keresztül jutottak el az alkotások a biennáléra. Erre az előkészítő tárlatra tavaly a társadalomkritikus projektek támogatásának

elapadása miatt már nem kerülhetett sor, ezért egy fiatal művészeti szakemberekből álló zsűri szelektálta a most utazó magyar válogatást. Battykó Róbertet Fehér Dávid művészettörténész, a Besorolás alatt elnevezésű művészcsoportot Rózsás Livia a Múcsarnok kurátora, Esterházy Marcell a fotográfiával foglalkozó fiatal szakember Gellér Judit, Khoór Lillát jómagam, Kristóf Krisztiánt Szalai Borbála művészettörténész – független kurátor, míg Szentesi Csabát Fenyvesi Áron, a Trafó Galéria vezetője jelölte a nemzetközi mezőnybe.

Az ismertetéshez hozzátartozik, hogy Magyarország jelenlétét ebben a programban már több művészeti egyesület segítette, az anyagi támogatás pedig a Pécs2010 Európa Kulturális Fővárosa programtól, Pécs városától, az NKA-tól és néhány magánvállalkozástól érkezett. Mindemellett talán a legfontosabb, hogy az évek során megannyi résztvevő és közreműködő odaadó munkája és hite kísérte projektünket – s szeretném nekik ezúton is megköszönni, hogy részt vállaltak az eddigi eredmények elérésében, amely bizonyítottan több alkotó karrierjében is fontos lépcsőfoknak számít.

Bizakodunk, hogy a JCE biennálét a magyar érdeklődők 2014. szeptember 26. – október 18. között, a FROKK (Fővárosi Roma Oktatási és Kulturális Központ) Szentkirályi utcai épületében tekinthetik meg térítésmentesen, mert reméljük, hogy a rendezvény mellé áll a Nemzeti Kulturális Alap és Budapest Fővárosa is.

Stenczer Sári

A biennálé weboldala: <http://jceforum.eu>

A biennálé résztvevői Magyarország mellett a 2013–2015-ös évadban: Franciaország – Montrouge, Hollandia – Maastricht, Litvánia – Klaipėda, Németország – Hamburg, Olaszország – Como, Spanyolország – Figueras, Portugália – Amarante

